

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. Věry Jachurové a Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph. D., v právní věci:

žalobce: **R. K.**, nar. ...
bytem P. 5, K. 2061/2
zastoupený JUDr. Annou Márovou, LLM, advokátkou
se sídlem Praha 2, Myslíkova 1998/30

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1/376

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2015 č.j. 2015/67987-422/1

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7. 12. 2015 č.j. 2015/67987-422/1 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 11.228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce advokátky JUDr. Anny Márové, LLM.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hl. m. Prahu ze dne 24. 9. 2015 č.j. 1701356/15/AB (dále jen „rozhodnutí úřadu práce“). Rozhodnutím úřadu práce byly žalobci přiznány podle § 9 odst. 4 zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti

zaměstnavatele a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o ochraně zaměstnanců“) mzdové nároky za měsíc říjen 2014 ve výši 5.854,- Kč, za měsíc listopad 2014 ve výši 5854,- Kč a za měsíc prosinec 2014 ve výši 5.854,- Kč.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve popsal průběh správního řízení, jež vyústilo ve vydání tohoto rozhodnutí. Konstatoval, že dopisem právní zástupkyně žalobce ze dne 15. 3. 2011 byla splněna podmínka podle ustanovení § 69 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“), neboť žalobce poté, co s ním zaměstnavatel neplatně rozvázal pracovní poměr, tímto dopisem oznámil zaměstnavateli, že trvá na dalším zaměstnávání. Zaměstnavatel je tak žalobci povinen poskytnout náhradu mzdy. Žalovaný považuje za prokázané, že pracovní poměr žalobce trval i v rozhodném období, tj. v měsících, za které žalobce uplatnil u správního orgánu I. stupně mzdové nároky. Vzhledem k tomu, že insolvenční správce neměl od zaměstnavatele k dispozici příslušné podklady, nemohl potvrdit výši dlužných mzdových nároků žalobce. Správní orgán I. stupně proto stanovil výši přiznaných mzdových nároků za říjen, listopad a prosinec 2014 podle § 9 odst. 4 zákona o ochraně zaměstnanců ve výši částky rovnající se minimální mzdě. Žalovaný v rozhodnutí úřadu práce neshledal žádná porušení právních předpisů. Dodal, že mzdové nároky, které žalobci nemohly být z uvedených důvodů přiznány správním orgánem I. stupně, může žalobce podle § 203 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) uplatnit u insolvenčního správce.
3. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce namítl, že jeho mzdové nároky nebyly uspokojeny tak, jak mu náleželo podle právní úpravy účinné v době podání žádosti o uspokojení jeho mzdových nároků (dále jen „žádost“). Klíčové je, zda nárok žalobce měl být správním orgánem posouzen podle § 9 odst. 3 zákona o ochraně zaměstnanců nebo podle odstavce 4 téhož ustanovení. Žalobce konstatoval, že veškeré podklady řádně doložil, naproti tomu chybějící, respektive z České republiky účelově vyvezené účetnictví a nečinnost zaměstnavatele nemohou jít k jeho tíži. Nevynutitelnost práva ve vztahu mezi úřadem práce a povinným není důvodem pro nepřiznání nároku žalobce. Dále zdůraznil, že jeho pracovní poměr byl ukončen až ke dni 22. 9. 2015 insolvenčním správcem, a to dohodou o rozvázání pracovního poměru ze dne 21. 9. 2015. Trvání a ukončení pracovního poměru žalobce bylo tedy doloženo, byť žalovaný dovozoval, že rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 21. 8. 2013 č.j. 7 EC 77/2011-93, kterým byla žalobci přiznána náhrada ušlé mzdy za období od 1. 7. 2010 do 1. 10. 2011, se vztahoval pouze na toto období, neboť zcela pominul dohodu o rozvázání pracovního poměru, která spolu s ostatními doklady tvoří logický řetězec důkazů. Žalobce má za to, že po něm nelze požadovat, aby prokázal, že se něco nestalo, tj. například že nedošlo ke změně smlouvy o mzdě; může pouze prohlásit, že taková změna mu nikdy nebyla předložena a takovou listinu nepodepisoval. Žalovaný na základě nesprávného vyhodnocení důkazů napadeným rozhodnutím nesprávně potvrdil rozhodnutí úřadu práce za použití § 9 odst. 4 zákona o ochraně zaměstnanců namísto správního užití § 9 odst. 3 uvedeného zákona.
4. Žalovaný navrhl odmítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě nejprve uvedl, že mzdové nároky podle zákona o ochraně zaměstnanců, byť o nich rozhoduje správní orgán procesním postupem podle správního řádu, jsou součástí pracovních vztahů, tedy vztahů soukromoprávních. Ochrana soukromých práv, byť byla předmětem řízení u správního

orgánu, je zajištěna postupem podle ustanovení § 244 a násl. o.s.ř. K meritům věci konstatoval, že zaměstnavatel ani insolvenční správce dlužný mzdový nárok žalobce nevykázali, přičemž žalobce nedoložil doklady, které by prokazatelně osvědčily výši uplatněných mzdových nároků za předmětné měsíce. K námitce nesprávného vyhodnocení důkazů žalovaný uvedl, že žalobce za celou dobu správního řízení žádným dokladem neprokázal, že mu mzdové nároky ve výši 30.000,- Kč za každý měsíc nebyly zaměstnavatelem vyplaceny. V případě, že zaměstnanec neprokáže příslušnými doklady, že mu mzda nebyla zaměstnavatelem vyplacena, respektive insolvenční správce správnímu orgánu nepotvrdí výši, v jaké zaměstnanci nebyla mzda zaměstnavatelem vyplacena, je úřad práce povinen postupovat podle § 9 odst. 4 zákona o ochraně zaměstnanců a přiznat zaměstnanci měsíční mzdový nárok ve výši částky rovnající se minimální mzdě. Podle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o ochraně zaměstnanců by mzdové nároky mohly být žalobci přiznány pouze v případě, že by jejich nevyplacení žalobce prokazatelně osvědčil. To, že žalobce dohodou o rozvázání pracovního poměru uzavřenou s insolvenčním správcem prokázal, že v říjnu až prosinci 2014 jeho pracovní poměr trval, neznámá bez dalšího, že mu za tyto měsíce zaměstnavatel nevyplatil mzdové nároky. Žalobce doložil pouze doklad o výši jeho měsíční mzdy, nikoli o jeho výdělku za příslušné měsíce.

5. Usnesením ze dne 14. 12. 2017 č.j. Konf 44/2017-7 rozhodl zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů o návrhu Městského soudu v Praze na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 5 a dalších účastníků sporu vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 Ad 1/2017 tak, že příslušný vydat rozhodnutí v uvedené věci je soud ve správním soudnictví.
6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů. V posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:
7. Podle § 1a zákona o ochraně zaměstnanců má zaměstnanec v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených mu jeho zaměstnavatelem, který je v platební neschopnosti.
8. Podle § 9 odst. 3 zákona o ochraně zaměstnanců jestliže zaměstnavatel nebo správce nesplnil povinnosti uvedené v § 7 a zaměstnanec při uplatnění mzdových nároků předložil doklady, které jejich výši, jakož i dobu, za kterou je uplatňuje, prokazatelně osvědčují, Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce rozhodne o přiznání mzdových nároků za dobu a ve výši, kterou uplatnil zaměstnanec.
9. Podle § 9 odst. 4 zákona o ochraně zaměstnanců jestliže zaměstnavatel nebo správce nesplnil povinnosti uvedené v § 7 a zaměstnanec při uplatnění mzdových nároků nepředložil doklady, které jejich výši prokazatelně osvědčují, Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce rozhodne a přizná zaměstnanci měsíční mzdový nárok ve výši částky rovnající se minimální mzdě platné ke dni vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení nebo ke dni podání insolvenčního návrhu.
10. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.

11. Soud předně zdůrazňuje, že žalobce disponuje jen omezenými důkazními prostředky, jimiž může prokazovat skutečnosti rozhodné pro přiznání svých mzdových nároků, a to zejména v situaci, kdy jeho bývalý zaměstnavatel - úpadce dlouhodobě neplní své povinnosti a účelově nespolupracuje s úřadem práce či insolvenčním správcem. Žalovaný v napadeném rozhodnutí přitakal závěru správního orgánu I. stupně, že žalobce nedoložil doklady, které by osvědčily výši jeho mzdových nároků v předmětném období, a zároveň uvedl, že zaměstnavatel ani insolvenční správce nevykázali pro dané období dluh na mzdovém nároku žalobce. Žalobce přitom předložil smlouvu o mzdě ze dne 1. 8. 2006, na základě které mu jako zaměstnanci byla zaměstnavatelem přiznána hrubá měsíční mzda ve výši 30.000,- Kč. Žalovaný ani správní orgán I. stupně neobjasnili, proč tento doklad nepovažují za dostatečný k prokázání výše mzdového nároku žalobce, případně jakým způsobem by žalobce měl svou důkazní povinnost splnit. Měl-li žalovaný, respektive správní orgán I. stupně za to, že smlouva o mzdě ze dne 1.8.2006 neprokazuje ve smyslu § 9 odst. 3 zákona o ochraně zaměstnanců výši požadovaného mzdového nároku, bylo jejich povinností uvést, v jakých skutečnostech spatřují či z jakých okolností dovozují, že tento žalobcem předložený doklad nemá potřebnou důkazní hodnotu. Této povinnosti však správní orgány obou stupňů nedostály. Absence náležitého vypořádání se s uvedeným důkazním prostředkem, jenž žalobce považuje za klíčový z hlediska prokázání jeho mzdových nároků, má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
12. Za zcela nepřijatelný považuje soud požadavek žalovaného (resp. správního orgánu I. stupně), aby žalobce prokazoval, že mu nárokováná mzda nebyla zaměstnavatelem vyplacena, případně aby důkazně reagoval na skutečnost, že zaměstnavatel ani insolvenční správce nevykázali dluh na předmětném mzdovém nároku. Soudní praxe vychází ze zásady, že negativní skutečnosti nemohou být dokazovány, neboť je objektivně vyloučeno dokazovat něco, co neexistuje. K negativní důkazní teorii se vyjádřil rozšířený senát NSS v rozhodnutí ze dne 26. 7. 2006 č.j. 3 Azs 35/2006-104, v němž zdůraznil, že ten, kdo tvrdí negativní skutečnost, je od důkazního břemene osvobozen. Břemeno ohledně prokazování toho, zda, event. v jakém rozsahu byly mzdové nároky žalobce uspokojeny jejich vyplacením, nese zásadně správní orgán, který má podle § 3 správního řádu povinnost postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2. Námitka, že po žalobci nelze požadovat, aby prokázal, že se něco nestalo, je proto zcela na místě. Nelze přehlédnout i jistou nelogičnost úvah žalovaného, který na straně jedné poukázal na absenci (účetního) dokladu, z něhož by vyplývala existence dluhu na předmětném mzdovém nároku, na straně druhé postupoval podle § 9 odst. 4 zákona o ochraně zaměstnanců a žalobci přiznal mzdový nárok, byť jen v rozsahu minimální mzdy.
13. Bez opodstatnění je žalobní námitka, že žalovaný učinil chybný závěr o trvání a ukončení pracovního poměru. Žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 5) výslovně uvedl, že pracovní poměr žalobce trval i v rozhodném období, neboť tuto skutečnost považuje za prokázanou. Žalobce se tedy mýlí, argumentuje-li tím, že žalovaný nesprávně vyhodnotil důkaz o trvání pracovního poměru ve vztahu k předmětnému období.

14. S přihlédnutím ke všem shora uvedeným skutečnostem a citovaným zákonným ustanovením soudu nezbylo než napadené rozhodnutí pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) a pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.] zrušit. V souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
15. Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000,- Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátkou. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobce advokátkou, a to za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za každý z těchto úkonů právní služby činí dle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb., 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2013). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 9. 2006) a částkou 1.428,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 11.228,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právní zástupkyně žalobce advokátky JUDr. Anny Márové, LLM (§ 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. února 2019

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

